

türban



örtünmek-tesettür
dereden dereye

A. Ümit İRİŞ



TÜRBAN

***Örtünmek-Tesettür
Nereden Nereye!***

Yazar

A. ÜMİT İRİŞ

Yayınevi

Yazardan Direkt – Turkey



Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden ve Yazardan izin almadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

ISBN: 978-605-9385-42-8

Baskı ve Cilt

Form Baskı Teknolojileri

Şerifali Mah. Şehit Sokak No: 16/1 Ümraniye/İstanbul

Tel: (0216) 337 37 96

Matbaa Sertifika No: 31613

Türban

Örtünmek Tesettür
Nereden Nereye!

A. Ümit İriş

*Ne gördüğüm hakikati gizlemekten hoşlanırım ne de bunu
açıkça ifade etmekten korkarım. Aydınlık ve karanlık arasındaki,
bilim ve cehalet arasındaki savaşa her yerde katıldım.*

*Bundan dolayı her yerde zorlukla karşılaştım ve
cehaletin babaları olan resmi akademisyenlerin yanı sıra
kalın kafalı çoğunluğun öfkesinde hep hedef olarak yaşadım.*

Giordano Bruno

D: 1548- Ö: 17 Şubat 1600 (yakılarak)

Dört kurbağa, nehrin kıyısında yüzen bir kütüğün üstüne oturmuşlardı. Kütük birden akıntıya kapıldı ve yavaşça nehrin aşağısına doğru sürüklenmeye başladı. Kurbağalar memnundular ve meraklanmışlardı, çünkü daha önce hiç gemi yolculuğu yapmamışlardı.

Bir süre sonra birinci kurbağa konuştu ve dedi ki, “Bu gerçekten harika bir kütük. Sanki canlıymış gibi hareket ediyor. Daha önce hiç böyle kütük görülmemiştir.”

Sonra ikinci kurbağa konuştu ve dedi ki, “Yo, dostum, kütük, diğer kütükler gibi ve hareket etmiyor. Hareket eden nehir; nehir denize doğru koşuyor ve bizi de kütükle birlikte sürüklüyor.”

Ve üçüncü kurbağa konuşup dedi ki, “Ne kütük ne de nehir hareket ediyor. Hareket eden bizim düşüncelerimiz. Çünkü düşünce olmadan hiçbir şey hareket etmez.”

Ve üç kurbağa aslında neyin hareket ettiği konusunda çekişmeye başladılar. Kavga giderek hararetlendi ve gürültü arttı, ama bir türlü anlamaya varamadılar.

Bunun üzerine o zamana kadar sessiz kalıp dikkatle dinleyen dördüncü kurbağaya döndüler ve onun fikrini sordular. Ve dördüncü kurbağa dedi ki, “Her biriniz haklısınız ve hiçbiriniz hatalı değilsiniz. Kütük, su ve düşüncelerimiz, hepsi hareket ediyor.”

Ve üç kurbağa çok sinirlendiler; çünkü hiçbirisi kendisinin tamamen haklı ve diğer ikisinin tamamen haksız olduğu fikrinden vazgeçmeye yanaşmıyordu.

Sonra garip bir şey oldu. Üç kurbağa birleşip, dördüncü kurbağayı kütüğün üstünden nehre ittiler.¹

¹ Haberci, Halil Cibran, Araf yayınları (2012)

İÇİNDEKİLER

Analiz yöntemi	2
Sembolik nedir	5
Gerçek ile hakikatin farkı	8
İdeal ve ülkülerin, gerçek ve hakikatten farkı	12
Türban, en çok bilinen üç dinden daha eskidir	12
Hayır, uğur, hiero, hurri kavramları arasındaki ilinti	13
Türkçe ve Türklük Orta Asya'dan gelmedi	14
Hattia <> ² Asya... Taurean / Boğaç <> Turan	15
Ethym, isim ve hakikat aynı anlama gelir	20
Türban ne demektir?	23
Ezoterik <> öz ne anlama gelir?	24
İnanç ve iman kavramlarının içeriği farklıdır	25
Düşünüyorum, demek ki ben benim	25
Teb'a ve halk kavramlarının farkları	26
"Müslümanlık" "tesliman'lık" değildir	27
Ishtar (İştar) ve Star kavramlarına giriş	31
Tanrı kadın mı erkek mi savaşları	37
Kronos yani zaman, çocuklarını yer	38
Kadın ve erkek teslisleri	40
Padişah, ışığın çocuğu anlamına gelir, <> Pudu Ma <> Fatma ile ilintileri	43
Memat ve Damat kavramlarının tefriki	44
Bilim ve İrfan kavramları arasındaki fark.	46
Kendini tanıma sonucunda yapmama ve emire riayetle yapmamanın farkı	51
Tammuz <> domuz <> temmuz	52
Edep	53
Okunması tavsiye edilen kitaplar ve tefekkür yöntemi	54

² <> İşaretini "bu budur" = Eşittir dememek ama aralarında pek çok sembolik karşılıklı ilinti ve iletişim ve korelasyon, dinamik bir idrak uyandırıcı etki vardır diyebilmek için kullanıyorum.

Tevrat <> töre	57
Eylül <> Yel <> Leyla <> Galat	58
Örf Grekçe- Töre İbranice, Öncesi Türkçe.....	60
Hıdırellez.....	63
Saçlı Iştar> Mecaz <> Medusa.....	64
Din.....	65
Bog <> Buğ <> Big.....	70
Hur <> Hurma <> Üzüm.....	73
Türban, ne zaman türban oldu?	77
Ses'çilerin Işık'çılarının arasındaki savaşlar	82
Yunanistan Greece değildir, Hellas yani Helenistan da Yunanistan Değildir.....	82
Put.....	83
Lug <> Lah.....	84
Zühre <> Zührevî	88
Karı mı? Eş mi? Hanım mı?	93
Üç Sütun.....	94
Güneş Kültü.....	97
Doğal Paradoksal Çelişkilerimiz	101
Lekesiz Meryem	103
“Lökosit”ten Silifke’ye.....	103
Tanrının Oğlu ve Yeryüzü Kralı.....	104
Halife Tanrı’nın mirasçısı demektir	108
Evrensel Boğa.....	110
Kadeş <> Kudüs	111
Museviliğin oluşumunun temeli	113
Yahudi, İsrail, Musevî ve İbrani arasındaki farklar	114
Musa <> Ra Musa (Ramses)	118
İbrahim’in evrensel açılımları	119
Cudî – Gutîler.....	124
Boğa ve keçi karşılaştırması.....	125
Jacques ve Yah <> Çük.....	126
Etnik aslında nedir?	128
Yunan ve Grek Farklılıkları	129

Freya <> Füreya <> Frigya	135
Nemesis <> Namus	138
İsa ve Meryem öncesindeki “İsa Meryem”ler	140
Ana Oğul’un Papa’sı; Baba Oğul’un ökümenik patriği	141
Tesettür	148
Cuma	148
Teyze ve dayının kökeni.....	150
Türban ve Athena ilişkisi	151
Ergenekon aslında Urgon Agon’dan gelir.....	152
Ferikli <> Perikles	154
Dikkat! Iliada’da demirden bahsedilmiyor.....	155
Isparta, Burdur, Truva	156
Anadolu’nun Helen kültür kolonileşmesi MÖ 500 ve sonrasındadır; öncesinde değil	157
Başı göğe erdirmeye.....	158
Üç aşama	164
Erkekleşen Anaerkil dönem ritüelleri.....	177
Templier’lerce idrakin Avrupa’ya taşınması.....	179
Nut ve Geb <> Cebrail	185
İnsan, yeryüzü ve Yüce Yaradan arasında bir aracıdır.....	187
Abdal <> Ptah <> Fetih.....	189
Hicab, burka, nikab, şal, çarşaf arasındaki farklar.....	192
Ümmîlik	197
La İlahe.....	199
Gülün adı	200
Ay Yıldız	201
Takvim ve plan	202
Ek 1 Etimo- Sembolik	205
Ek 2 Bilmek, tanımak, ilim, irfan aynı şeyler değildir	221
Kaynakça	226

YAZARIN ÖNSÖZÜ

Sevgili dostlar, bu kitapla, “kütükten” atılacağımı bile bile, ama öte yandan belki de atılmama olasılığı ve insanların nezdinde işe yarama ümidimi de yitirmeyerek, bilgi, bulgu ve edindiğim tefrikler³ ve zamanla edinmiş olduğum idraklerimi⁴ sizlerle paylaşmak istedim.

İnsanlar, akılları, güçleri ve güzellikleri, aralarındaki ilintiler açısından birbirlerinden bağımsız ve ayrı gibi dursalar da onları, bir sacayağı gibi düşünerek aralarında kavga ettirmeden beraberce kullanabilme becerisini toplumca kazanabileceğimizi umuyorum.

Aksi takdirde hem Ahmet Altan tarafından hem de dünyanın ünlü gazeteleri *Le Monde* ve *Stern*’de ileri sürüldüğü gibi, III. Dünya Savaşı’nı başlatacak ülkenin Türkiye olacağını, üstelik bu savaşı tahrik edecek unsurların, ne yazık ki bizim, yani kendine aydın diyen eğitilmiş insanların elinden çıkacağını öngörebiliyorum; umarım yanılıyordur.

³ Tefrik: Birbirinden ayırmak, ayırdına varmak, seçmek diyor sözlükler; ama tefrik kesinlikle birbirinden ayırmak (*separation*) şeklinde anlaşılmalıdır. Amacım, tam aksine iki veya daha çok şeyin birbirleri ile olan (hatta birbirlerini tamamlayıcı olabilecek) farklılıklarını idrak etmek şeklinde anlaşılmalı (Batı Lisanlarındaki *distinction*’da olduğu gibi.) Örneğin Kutsal Kitap tercümeleri, “Tanrı ışığı karanlıklardan ayırdı” – *separated* şeklindedir (İngilizcesi ve Fransızcası vb bile) oysa orijinal İbranice kelime tam *distinguish* – tefrik anlamındaki EBDEL’dir. Bu kavram da bizim insiyatik literatürdeki ABDAL’lığa kadar uzanacaktır sonradan. (Tarot’un ilk “Deli” denilen ama aslında ABDAL denmesi daha doğru olacak olan kartının sembolliğinde de olduğu gibi.)

⁴ İdrak: Anlayış, kavrayış da Batı Lisanlarındaki *Recognition* karşılığı olarak kullanılıyor. İdrak etmek, müdriğin yanı sıra, o idrak edileni artık kullanma becerisini de kazandırır. Kısaca, *knowledge* değil *recognition*. İdrak kelimesini *Science* kavramı olarak değil *connaissance* için, ilim değil, irfana yükselme basamağı olarak anlaşılması amacıyla kullanıyorum.

Amacım; bu kitabın sadece bilim dünyasına ve aydınlara hitap etmesi değil; her kesimden halk çoğunluğuna ulaşır anlaşılmasını sağlayabilmektir.

Bu yüzden gerek dinci gerek milliyetçi, ulusalcı gerekse de laik vb. her kategoride “inançlı” pek çok kimse olduğundan, azami ölçüde polemikten kaçınma ve sunduğum delillerle, yazdıklarımın üzerinde düşündürebilme, daha da doğrusu tefekkür⁵ ettirebilme çabası taşıyorum. Gözlemlerime göre ve tarihin de defalarca ispat ettiği gibi, inançlara karşı polemığe girmenin kimseyi idrake yöneltebilme konusunda başarı şansı yok.

Bu çalışmayı yaparken daha ziyade Sembolik disiplini idrak ederek günlük yaşamına geçirebilmiş sayıca çok az kişinin kısmi olarak denediği bir tarih analiz yöntemini uygulamayı tercih ettim. Eski ve yeni kültürün, antik çağ dilleri ile günümüz dillerinin tarihsel, sessel dil orkestrasyonunu⁶ yapmaya çalıştım. Eski ve yeni derken, Batı dünyası ve akademik ortam Antik deyince MÖ 500 den daha yenisini anlıyor. MÖ 500 öncesini Antik öncesi olarak tanımlıyorlar. Oysa günümüzün idrakinin anahtarları MÖ 12.000-500 arasında gizli diyebiliriz. Kültür de dil de dolayısıyla aynı kategoride. Bir anlamda Eski MÖ 12.000-MÖ 500 arası; Antik ve yeni ise MÖ 500-Günümüz arası olarak anlaşılmalı

⁵ Tefekkür: 2 no.lu dipnotta belirtilen tefrike ulaşmak için yaşanan süreç.

⁶ Orkestrasyon: Bu kelimeyi tek sesli melodi olarak birebir ele alırlar şeklinde değil, her bir katkının ayrı ayrı tefrik edileceği, ama bütün içinde de ayırdına varılabilecek katman zenginliği ve beraber kullanılmaları olarak ele aldım. Bunu hem dil hem kültür hem siyasal, kısaca sosyo-psiko-historiko-linguistico-morfolojiko-etnografiko-arkeolojiko-mitolojiko-retoriko vb. logos’ların beraberce kullanılması ve sunulması olarak ifade etmek istedim.

Bu arada tabii aralarındaki kopuk görünen ve ilgisiz zannedilen bağları tekrar tesis etme çalışmalarının disiplininin de ilk adımlarını atmaya, kurallarını oturtmaya ve uygulamaya çalıştım.

Elinizdeki bu kitap, güncel ve “idrak edemediğimiz biçimiyle” kadim bir sorunu, tarihsel, bol resimli, kronolojik sıraya konmuş arkeolojik buluntu örnekleriyle de destekleyerek sessel, dilsel bir yöntem ile de ele alır bir biçimde yazıldı.

Amacım, hepimizi tarihin gizemli labirentlerine götürmek. Hatırlamayı unutturduğumuz, hatta kendi kendimize farkında olmadan unutturduğumuz, algılamada güçlük çektiğimiz, idrak ettiğimizde de bazılarımızın zor kabullenebileceği ya da hiç kabullenmek istemeyeceği, ama aslında yegâne gerçeğimiz olan bir geçmişe yol almak.

Biliyorsunuzdur, en eski çağlardan beri, olgunlaşma yoluna veya hayatın anlamını aramaya kendini vakfeden “kahramanlar” her şeyden önce “kendi derinliklerinin içine inmek” olarak meallendirilen;

Cehenneme İnmek: Ishtar, Orpheus, Dante vs. gibi.

Labirentlere, dehlizlere dalmak ve canavarlarla boğuşmak:
Theseus, Herkül vd. gibi.

Ağaç kovuklarına, mağara diplerine inmek ve orada mesajlar almak:
Hz. Muhammed gibi.

Mezara girmek, bir çeşit ölmek ve sonra yüzeye dönüp yücelmek:
Hz. İsa gibi.

İnzivaya, tefekküre çekilmek: Çeşitli aziz hikâyelerinden ve rahiplerden, tasavvuf ehlinden ve çeşitli inisiyatik⁷ ritüellerden de bildiğimiz gibi olaylar yaşamışlardır.

Bu olgular ve aktarılan hikâyelerin mealleri; bir şekilde, kendi geçmişinin yapısını, hata kusur ve eksiklerini, kendi kendinde tespit ve bunlardan; bilinç ve idrakle mütenebbih⁸ olarak insanlar arasındaki faaliyetlerinde, yeniden doğmuş gibi davranabilmenin anahtarı olarak da tarif edilmiştir. ‘Yeniden doğmuş gibi davranabilmek,’ sizlere ilk bakışta anlaşılmaz gelebilir. İnsan inisiyatik yolda, yani minotoru ile her karşılaştığında, kendini her tanıdığında, sembolik olarak ölür ve kendiliğinden yeniden doğarak yeni ve daha geniş çaplı bir yolda, yeniden idrak ve irfan bütünü gelişmiş bir benlikle yürümeye başlar.

Geçmiş ve kendi geçmişine dönmek yapıcıdır, her zaman yolumuzu aydınlatır. Ve elbette ne kadar güç olsa da “kendimiz” olan kendimizde, rahatsız olup, içimize gömdüğümüz, bilip de duymak istemediğimiz, ama orada hep duran gene “biz” olan kendimizle beraber, ilerleyebilmek ve arzulanan “benlik yüceltme ve idrak seviyesine ulaşmak için korkusuzca atılmamız da gereken bir süreçtir bu. Kendi kendine aydınlanmanın, imana ve irfana erişebilmenin sürekli tekrar eden yolu da denilen inisiyatik yolun olmazsa olmaz ve de sürekli tekrarlanan bir başlangıç etabı da diyebiliriz bu sürece.

⁷ İnisiyatik: Güncel Türkçeye eriştirilme ya da erginleştirme olarak tercüme ediliyor, ancak bazı kelimeler bence çevrilmeden kullanılmalı. İnisiyasyon, bir tefrikler ve idrakler serisi ile irfana ulaşmaya yönelinen yola başlama anlamında kullanılan bir kelime. Ritüel de uygulama kılavuzu diyebileceğimiz gene çevrilmeden Türkçede de kullanılmasında yarar olan bir kelime kanımca. Namaz kılavuzu –Namaz ritüeli, İnisiyasyon kılavuzu- inisiyasyon ritüelleri gibi.

⁸ Mütenebbih: ders almış, kendi kendini tembihlemiş anlamında. Burada önemli olan bu tembihin kişinin kendi içinden gelmesi, dışarıdan ona ders gibi verilmiş olmamasında. Kendi tefrik ve idrakî neticesinde oluşabilecek bir öztembih de diyebiliriz.

Kişisel ya da toplumsal, geçmişten gelen bilgi ve olguların tekrar tezahürü halinde, pek tabii ki bu bilgi ve olgulara, bugünkü bilgilerimizi eklemek, yapılacak analizin sonucunun, “hakikate” ve bu hakikatin idrakine ulaşmamıza katkısı yadsınamaz bir gerçektir.

Bu yüzden kitapta, pek çok teorik bilgiye de rastlayacaksınız. Ancak yazdıklarım sadece teorik bilgiden ibaret değil kuşkusuz, bu nedenle kitabı okurken sıkılacaklarını düşünenleri uyarmak isterim: Lütfen yazdıklarımı, yavaş yavaş, sindire sindire, geçmişle ilgili eksikliklerimizin inhibisyonuna⁹ dalarak boğulmadan, yılmadan, ilerlemeye çalışmalarını rica ederim.

Kitabın sonuna ek olarak, çalışırken önemli bir ölçüde kullandığım “etimo-sembolik¹⁰”le çalışma tarzının kurallarını açıklamaya çalıştığım bir bölüm de ekledim.

Dilerim toplumumuz, genellikle olageldiği gibi, “kahramanların” arkasından, onların yaptıklarının sanki sadece korunmaya ihtiyacı varmış da üzerine bir şey eklemek gereksizmiş gibi eğilim içinde davranmayı sürdürmez. Yani, yazdıklarım burada kalmaz!

Dileyenler, bayrağı bıraktığım yerden devralır ve daha ileri taşır, koyduğum taşın üstüne, beni de gömecek ve geride bıraktıracak yeni taşlar koyar; idrak ağacının dallarını, yapraklarını çoğaltır.

İyi okumalar ve hayırlı tefekkürler¹¹ dilerim.

A. Ümit İriş

⁹ İnhibisyon: ketvürmek, önlemek, daraltmak, içe kapatmak

¹⁰ Etimo-sembolik: Bkz. etimosembolik eki

¹¹ Tefekkür: Bkz. dipnot 2 ve 4. Güncel ama maalesef eksikleşmiş Türkçe ile üzerinde düşünme de diyebiliriz.

1995 yazında başladı bu kitap...

Yirmi küsur senedir Kekova’da geçer yazlarım. Tabii oğlum Doruk da okul tatillerinde yanımda olur bu dönemlerde. Gündüzleri ufak teknemizle denize, adalar ve Likya harabelerinin arasına açılır, denize girer, yemeğimizi yapar sonra da güzel konuşmalar karşılıklı tefrikler yaparız.

Bir gün, yemek sonrası uzanmış dinlenirken, yetişme çağındaki oğlum, bana bir soru sordu ve sanırım bu kitap da o soruyla başladı:

“Baba; bu günlerde kafamı kurcalayan bir şey var: Türban takılması veya ona karşı çıkılması. Neden bu olay bu kadar büyütülüyor? Neden insanlar birbirlerini özgür bırakmıyor?”

“Canım, çok iyi, ama çok zor bir soru sordun ve buna ‘tek bir cevap’ vermek, idraklerim gereğince mümkün değil. İstersen bunu açalım biraz. Derinlemesine bir tarih analizine girmek ve bu analizi sonra günümüze getirmek hoşuna gider mi? Bu iş tabii bir güne sığmaz, ama keyif alırsan, her gün biraz biraz konuşuruz, ne dersin?” dedim.

“Anlaşıldı baba, senin gene yaşam ve tarihin doğru anlaşılması koçluğu tarafın tutacak, ama olsun dayandığım kadar dayanırım,

kafamın şıştığı yerde bırakırız tamam mı? Ya da senin her söylediğini kabul etmeden önce, ben de araştırıp bir sağlama yapmak üzere zaman isteyebilirim,” diyerek biraz müstehzi bir şekilde güldü. Ne de olsa söz konusu olan, geçmiş ve kısmen unutulmuş, üstü doğal olarak örtülmüş tarihin analizi ve günümüze etkileri olduğunda, çenemin ne zor kapandığını o yaşına kadar çoktan gözlemiş ve öğrenmişti.

Dedim ki: “Hayatım, söylediğin gibi bugünlerdeki en gündemdeki konulardan biri türban-baş örtüsü vs., adına ne denirse densin din, hatta Müslümanlık adına türban tartışması yaratılması ya da siyasi yaklaşımla da olsa, hak ve özgürlükler çerçevesinde mütalâa edilmesi istenen kapanma-örtünme olgusu karşısındaki laiklik, Atatürkçülük, yaptığı devrimlerin korunması, sürdürülmesi ve medenî olma adına, ‘türban’a karşı çıkma ve engelleme çabaları... İstersen sana bu konuyu biraz analiz etmeye çalışayım:

- * Geçmişini bilmeyi sadece çok yakın tarihlere endekslemeyi marifet sayan cahiller, daha doğrusu idraksizleri;
- * Bunun sonucunda hem eski hatalarından kendilerini arındırabileceklerini, ‘Onları yapanlar ben değildim,’ diyerek vicdanlarını temizleyebileceklerini zannedenleri, kendilerini kandırmayı kalıtsal olarak alışkanlık edinmiş olanları;
- * Kendilerine, gerçek dışı yapay tarihler uydurup, habire yeni milatlar oluşturup beyin yıkayanları ve geçmişini örtbas ederek, o geçmiş i kendilerinden saymayanları;
- * Kendilerine kendileri düşman olmayı âdet edinenleri ve bu âdeti günümüzde ve toplum içinde sürdürenleri.

* Dolayısıyla kendimizi bütünlüklü tanıma konusundaki ‘cehaletimizi ve idrak araçlarından yoksunluğumuzu’ baştan kabul ederek, başlayalım bu analize oğlum.

“Bu söylediklerin çok iddialı şeyler değil mi baba?”

“Evet öyle göründüğünü biliyorum oğlum, cahillikle daha doğrusu kendimizi idraksızlaştırmelerle, bu ‘dışladığımız gerçeklerde’ gizlenmiş gömülü olan ve üzerlerini örttüğümüz geleneksel bilgelik, irfan öğretisini ve bunların ezoterik kademelerini; bir kez daha geçmişimize, yani unuttuğumuz, unutmak istediğimiz labirentimizin derinliklerine inerek, hep beraber kendimizi, kendi içimizdeki bizi de sürekli yiyen ve gelişmemizi engelleyen minotor’umuzu öldürebilerek, kendi ‘nur’umuza, yani kendi hakikatimizin ışığına kavuşturalım ve konunun özünü, idrak edebileceğimiz bir yöntem izleyelim diye söyledim bunları.”

“Minotor ne demek baba?”

“Mitolojide Girit’te Kral Minos’un sarayında içinden çıkılamaz bir labirentte yaşayan başı boğa, vücudu insan, bir canavar. Her yıl 40 genç oğlan ve 40 genç kız yiyor. Theseus adlı bir kahraman kralın kızı Arian’ın verdiği iple bu labirentte kaybolmadan en derinlere iniyor, onunla karşılaşarak ve onu öldürüp labirentten çıkıyor. İnisiyatif açıdan ise Minotor, kendi derinliklerimizde kendimizde sevmediğimiz ama onları bilinçaltımıza gömerek unuttuğumuzu sandığımız ama gün ışığına çıkaramadığımız için, güncel davranışlarımızda varlıklarını her zaman hissettiren ve bizi bir seri yanlış hatta kötü davranış ve kararlara sürükleyen içgüdülerimiz, bilinçaltı dürtülerimiz olarak idrak ettiriliyor. Tabii öldürmek de burada gerçek anlamda öldürmek değil. Onların farkına vardığımızda ve kendimizde tanıdığımızda zaten artık yıkıcı

etkilerini de ortadan kaldırmış oluyoruz. Yani Minotor kendiliğinden ölüyor, Kendini tanıyan insan kendi Nur’una biraz daha yaklaşıyor.”

“Zor bir işler bunlar; ama keyifli tabii!.. Bu yöntemi hatırlamak için defalarca tekrarlayıp öyle düşünmek lazım. Bakalım gene beni, yüzde yüz bildiğimi zannettiğim mutlak şeylerde ve oturmuş doğrularımda kaç kere daha yenecek, sonra da sarsacaksın?” dedi Doruk.

“Gülümseyerek,
sevgiyle baktım, beni
ilgiyle dinleyen
oğluma.”

Ertesi gün, kahvaltımızı
ettikten sonra,
kendimizi tıpkı tarih
gibi sonsuz derinlikteki
masmavi denize attık.
Çıkıp kurulandık,
giyindik Sonra Doruk,
“Hadi devam edelim,”
baba, deyince, hep
yanımda taşıdığım
bilgisayarımdan
arkeolojik resimler
klasörünü açtım:



“Bak Doruk’cuğum, bu fotoğraf, MÖ 200, yani; değil Müslümanlık, Hristiyanlığın bile olmadığı bir çağdan kalma; ‘Takke ve Türbanlı’ bir çift, yan yana sanki namaz kılıyor diyebileceğimiz bir duruşta.

İstanbul Arkeoloji Müzesi’nde gidip görebilirsin istersen.”

“Peki baba bu sonuçlara nasıl ulaştın, yani bunların takke ve türban olduğunu veya namaz kıldıklarını nerden biliyorsun?”

Görüntü ile mevcut güncel oluşumlar arasında karşılıklı iletişimler kurarak tabii dedim. Dolayısıyla neticede de fotoğrafı zaman içi bir film şeridine dönüştürücü bir tefekkür silsilesini de başlatmış oluyorum. “Bu evrim süreç ilintisini nasıl oluşturduğumun ayrıntılarını aşağıda delilleri ve kronolojik süreci ile bir film şeridi gibi adım adım sana anlatacağım oğlum: Yaptığım araştırmalar sonucunda, kanaatim o dur ki; ‘türban’, ‘baş bağlama’, ‘örtünme’ konusu, arzu ve isteği, bu toplumda bitmez... Türkiye toplumunu, Los Angeles ya da Texas’ın, sermaye zenginliğine de ya da İsveç’in sosyal ve ekonomik düzeyine, Paris’in var olduğu varsayılan entelektüel kültür seviyesine de çıkarsak gene de bitmez...”

Bunun nedenini ‘idrak’ edebilmek için insanlığın düşünce gelişim evrimi inşaatına önemli psikolojik aydınlanmalar eklemiş olan Carl Gustav Jung’un ‘arketipler’ ve güncel yaşama etkileri teorisini biraz hatırlamakta yarar var.

” Evet baba Jung’u biraz biliyorum, önceleri Freud’un öğrencisiymiş, ama sonra görüşleri farklılaşınca birlikte çalışmaktan vazgeçmişler değil mi?”

“Evet, öyle olmuş. Şimdi yine konumuza dönersek, ben bunu: biraz da Asimov’un, “Psiko Tarih”¹² fikrî ile birleştirerek ‘Sosyo-

¹² Ünlü bilim-kurgu yazarı Isaac Asimov, psiko-tarih adıyla yeni bir disiplin geliştirmiştir. Bu disiplin iki temel önermeden yola çıkar: ilki, kalabalık toplumların davranışları modellenabilir; diğeri ise, toplum bu modellemenin sonuçlarını bilmezse, o toplumun gelecekteki geliştireceği davranışlarının biçimleri yani psiko-tarihi öngörülebilir. Bu psiko-tarih’in bilinçaltı çözümünü ve idrakini de o

psikolojik bilinçaltı’ diye anmayı ve konuya ‘insan bütün ve temeline öz’ açıdan bakarak; sıfat olarak değil, ama dinamik, mekanik vb. gibi isim olarak kullandığım ‘sembolik sanatının yani semboliğin’ de kurallarını uygulayarak, evrensel semboliğin araç ve avadanlıkları olarak, ‘her şeyi bir sembol’ farz ederek analiz etmeyi ve konunun; çok geniş olduğunu gözlediğim küresel dairesinin öğelerinin, sonsuz sayıdaki çaplarının, sayıca becerebileceğim kadarının açısından bakarak irdelemeyi tercih ettim.” Ve doğal olarak her çap çizgisinin iki ucunda karşılaşılabileceğimiz zıtlıkları tespit ettikten sonra, bunlardan hareketle konunun öyle veya böyle ‘insanî idrak kapasitemiz’ gereği, her zaman eksik kalacak vahdetine açılımı başlatan ve doğuran orta noktasına ulaşmayı becerebilme yönünde çalışmayı hedefledim.

“Üffff baba, bu açıklamayı sindirmem için bunu bana maille yazılı olarak at bari de defalarca okuyup sindirmeye ve özümsemeye çalışayım, haa bu arada, semboliğin isim olarak kullanılmasını da anlatıver lütfen,” dedi ve kafası dolu olarak yine mavi dinginliklere atladı gitti.

Onun bana muhtemelen espri olarak söylediği şeyi yaptım ve ona bir mail attım:

“Önce, sembolik sanatı, birbiri ile görünür görünmez ilintili pek çok şeyi; sembol olarak, sembolün işlevleriyle birlikte ele aldığımızda bize verdiği mesajların tümünün irdelenmesinin sanatı – tefekkür etme yöntemi anlamındadır,” diye başladım maile. Sonra, “Bunu İslamiyet’teki ilim ve felsefenin bir üst düzeyi olan; ilim düzeyiyle yetinmek yerine, bu düzeydeki edinilmiş bilgilere dayanarak, onların üstünde yükselerek kişinin kendisini irfana, arifliğe taşıyan

bir süreç ve disiplin olan Kelâm; ya da İlm-ü kelâm disiplini karşılığında da kullanabiliriz oğlum,” diye sürdürdüm.

Bir an, maviliklere dalıp çıkan oğluma bakarak, şimdilik yazmayı burada bıraksam mı diye düşündüm; ama devam etmeye karar verdim, nasılsa ne zaman isterse okuyabilirdi, ama bütünlük ve okuduğunu sindirebilmek önemliydi:

“Doğal zıtlıkları haybeye birbirleriyle savaştırma yolunu tercih ederek, sosyal bütünlüğü ve sosyal barışı yok eden kaçınılmaz bir sevgi yoksunluğunun inşasına çalışmaktansa, taraflardan hiçbirinin tarafını tutmadan, ikisini de överek, ama aynı anda ikisini de yerden yere, kimseyi gocundurmaya yol açmadan vurarak, her birine aslında ‘nerden geldiklerini’ ‘ne olduklarını’ ve ‘ne yaptıklarını’, neticesinde de, ‘nereye gittiklerini’ ve göz önündeki bu zıtlıkların, çelişkilerin vahdetlerini yani birlikte bütünlüklerini, tek bir Bir’in parçaları olduklarını kendilerine idrak ettirmek gereklidir diye düşündüm. Sonunda Halil Cibran’ın baştaki hikâyesindeki dördüncü kurbağa gibi diğerlerince dışlanacak olsam bile...

Elbette, tüm insanlarda olduğu gibi, her an hata ve kusur yapabilir, bir şeyleri eksik bırakabilirim. Tam ve mutlak kusursuzluk tabii ki insana değil, Yüce Yaradan’a ait. Tam ve kusursuz insan sadece ideallerde, ülkülerde olur, daha doğrusu olunabilinir sanılır. Gerçek ve hakikatte ise durum öyle değildir.

Malûm, Freud’un iddia ettiği gibi, kendimizi en zor tanıyacağımız, hatta bütünüyle tanıyamayacağımızın yanı sıra, tanımaktan da kaçındığımız, korktuğumuz yerin bulunduğu ruh ve benlik katmanımız, ‘bilinçaltımız,’dır.” diye bitirdim mailimi.

O gece eve gitmedik, baba- oğul teknemizde kaldık. Ertesi sabah uyandığımda gece, ona yolladığım maili okurken bırakıp yatmaya

gittiğim oğlumu, sabah benden önce kalkmış, güvertede uzanmış, hâlâ yazdıklarımı okumaya devam ederken buldum, beni görünce kalkıp oturdu ve dedi ki:

“Baba, sence ‘gerçek’le ‘hakikat’ın arasındaki fark ne? Okuduktan sonra düşündüm de sanki biraz daha geniş bir açıklamaya ihtiyacım var.”

“Doruk çıldırdın mı sabah sabah! Gel önce bir kahvaltımızı edelim, sonra kendimize güzel bir kahve yapalım, oturup konuşuruz, hadi kalk da bana yardım et.”

Kahvelerimizi getirdim, oğlumun büyümeye başlaması, onunla böyle sohbet edebilmek, dinlemeye olan hevesi çok hoşuma gidiyordu. Ortalığı saran mis gibi kahve kokusuyla beraber anlatmaya başladım:

“Gerçek: Evrendeki farkına varılıp idrak edilmiş ya da henüz edilmemiş, Yüce Yaradan yaratımı olan her şey. Reel, realite; objektif ve somut kavramlarının karşısı olan bir söz/kavram/seboldür. Zaten Batı dillerindeki karşılığı olan *re-el* içinde de kral–reis; re ilah <> Tanrısal isim/sıfat kavramını açıkça görüyoruz” dedim ve devam ettim:

“Hakikat ise, gerçeklerin kişideki algılanmış, kişinin nev-i şahsına münhasır, yani göreceli olarak sadece o kişiye mahsus algılanma neticesinde idrak edilip kişinin benliğinde özümsemiş, o kişide tezahür eden haline verilen ad/kavram/seboldür. Verite-hakikat sübjektiftir, hem somut hem de soyut kavram algılarını içerir,” derken Doruk araya girdi:

“Çok ilginç ve açık, ama çoğu kimse hakikat kavramını daha Tanrısal zannediyor gibi geliyor bana.”

“Evet, bu da gene tefrik sapması bir olgu. Gel, ‘bu budur,’ demeden analiz edelim,” diyerek sordum, “Sence hakikat kelimesinin

kökünde ne var?”

Güldü, “Çelişkiye düşmedin mi baba? Tabii ki Hak var ve o da Tanrı değil mi?”

“Dur acele etme, Hak ne demek?”

“Söyledim ya Tanrı.”

“Başka?”

Öyle deyince durdu ve “Ne başkası?” diye de sorarak biraz diklendi.

“Sakin ol, kızacak bir şey yok. Sadece sence Hak, başka ne demek olabilir, diye bir düşünmeni istedim,” dedim...

Doruk sessiz kalınca devam ettim:

“Peki, Hak’tan hakikate son ekleri ayırıştırma yöntemiyle didikleyerek gelmeye çalışalım belki Hak’ın diğer anlamını daha kolay bulabiliriz,” diyerek onu biraz daha tefekküre ittim: “İlk son ek Hak-ik görünüyor peki bu ne demek?”

“Hak gibi olan ya da hak-sal anlamında bir kavram. Hakikat da bu kavramların çoğulu oluyor değil mi?” dedi.

“Doğru, ama ilk son ekteki “k” sesini kaldırırsak yani Hakîk’in “k” sını kaldırırsak Hak-î ne olur?”

“O da Hak’a ait olan gibi bir şey, dedi.”

“Peki, bunu hâkî olarak ayırimsız yazdığımızda ne demek?” dedim.

Birden kafasında bir şeyler dank etmeye başladı, bunu gözlerindeki

parıltıdan anladım. Yavaş yavaş ve temkinle, “Toprak rengi,” dedi.

“Evet...” dedim, “bu durumda hak ne olur?” diye sorduğumda da hemen cevapladı:

“Toprak.”

“Öyleyse, ‘Tanrı, sadece topraktır,’ diyebilir miyiz? Yoksa yeryüzünde sadece insan akli ile idrak edilebilen bir Tanrısallığın tanımlanma düzeyi midir bu?” diye sordum.

Kalktı yerinden ve birden huzur bulan insanların ani coşkusunda görüldüğü gibi sevinçle zıplamaya başladı.

“Evet; Tanrısallığın maddedeki bütünlüğünü kapsayabilmesi için en azından içinde Ateş Su ve Hava’yı da kapsayacak bir kavram ve algılama bütünlüğü ve senin deyimle idraki olması gerekirdi,” dedi.

“Çok güzel,” dedim ve oğlumla koltuklarım kabardı. “İşte bu yüzden hakik ve hakikat kavramları sübjektiftir, sadece yeryüzü düzeyini içerir ve kişisel hakikîlikleri, yani bugün artık insan fert bazında, güncel lisanda artık kullanmadığımız ‘hakâyık’ları içerir. Hakâyık’ın bir üst çoğulu olan Hakikat ise, insanların hakâyık toplamları bütünü olarak idrak edilmek durumundadır ki, o da hiçbir zaman reel/gerçek Tanrı cesametinin bütününe erişmekten hep uzak, sadece ideallerde, ülkülerde kalacak olan bir durumdur değil mi?” dedim.

Bir süre düşündü ve kafasını salladı:

“Yani, ne kadar çok reel durumun, gerçeğin farkına varırsak ve bu farkına vardıklarımız arasındaki ilinti, ilişki ve korelasyonları tespit

edebilirsek; algı genişliğimizi arttırmak ve hakâyıkımızı zenginleştirerek, benliğimizi Tanrı'ya doğru yüceltmek, diye adlandırılan olguya ve sürece yönebiliriz demek ki.”

“Evet, ama bunları da kendi benliğimize, yani kendi hakikatimize indirgeme, kendimizde tanıma işlemini de sürekli yapmamız gerekli.

Bu minvalden hareketle, İngilizcedeki *Truth* söz/kavramı hakikat – verite söz/kavram/kelime/sembol’ünün özünü açıklamaktan uzaktır! İngilizcede bu tefrik yoktur. *Truth* kelimesi de kökü olan ve *doğru* olarak kullandığımız *sübjektif* kavramımızla anlamdaş ve dikkat edersen, görülebileceği gibi “doğru” ile farklı yazılımda ama “sesdaş” da olan “*True*” söz/kavram/kelime/sembolünün bir türevidir. Özetle, *Hakikat*, objektif Yüce Yaradan gerçeğinin kişideki gökten inen ya da yerden yükselen şakulî sübjektif bir izdüşümü iken, *doğru-true*’nun sadece kişiye, aklına ve gönlüne has sübjektif bir değer yargısının ifadesi olduğunun tefrik edilmesi, gerekir. Hakikat, inisiyatik, iç aydınlanma yolunun yürüyüşünde önemli kavram/avadanlıklardan biridir.¹³ Dikkat ve tefrik edilirse görülebileceği gibi ‘at’ son ekiyle Hakikat her zaman çoğul olarak kullanılan bir ifadedir. Hak’iki <> Hâk <> Gökyüzü değil, tam tersine ‘Toprak gibi’ demektir. Bu da bizi olgunlaşmış insan yeryüzündeki Tanrı gibi olmalı şeklinde söylenen erişkinlik kavramının idrakine, Hakikat’in de geçmişteki kahraman örneklerinde de gördüğümüz yeryüzünde Tanrılaşmış gibi, Yüce Yaradan’dan inme insan gibi, olanların çeşitliliğinin ve birbirlerine

¹³ İç = ezoter = Eso Thera = aslında lisanımızı idrakli kullanıyor olsaydık “Öz Ser” = kendi başımız diyebileceğimiz bir kavram/kelime. inisiyatik ise bu öz ser’imize erişebilme yoluna (aslında hiç bitmeyen bu yola) başlayabilmek demek. Yani kavram içerikleri bence farklı.

olan farklılıklarının idrakine de yönlendirici bir özün açıklamasına da götürmeyi amaçlamaktadır diyebiliriz. Zaman içinde Osmanlıcada hakikat tekilleşmiş ve çoğulu olarak hakâyık deyimini ihdas¹⁴ edilerek ve hakikatin doğal çoğulluk içeren özü ve içeriği unutulurak kullanılır olmuştur.

Burada yeri gelmişken ideal ülkü ve hedef kavramlarının da farklarının idrakine varmakta yarar var,” dedim ve şöyle devam ettim:

“İdeal – Ülkü, sözlükteki öz anlamı ile İde’ye ait, yani insan aklına dayanan demektir. Yüce Yaradan’ın yaratımının, ‘Evrensel Gerçeklerinin’ idraki ve onları kişinin kendi hakikatinde tefrik ve idraki zor, kafa ve akıl vicdan yorucu bir süreçtir. Böyle bir çaba inisiyatif ve ezoter bir disiplin ve süreç gerektirir. Bu yol meşakkatli, hatta insanın egosuna başlangıçta cehenneme iniş gibi gelen ve kaçış dürtüsü yaratan benlik acılarıyla yüklü bir yoldur. Bu nedenle insan benliği, kendi ideleri, fikirleri ile, Yüce Yaradan’ın gerçeklerinden uzaklaşarak, aklının koyduğu ve olmasını dilediği, soyut; ama ideal ve ülkülerin hiçbiri genelde gerçeğe dayanmadıkları için olamayacak hedefler yaratır. Gerçekçi olmayan bu durum da çoğu zaman, hem başarısızlık hem strese mahkûm sürtüşmelere ve ayrışmalara, hatta kişinin, en başta kendine karşı dâhi riyakârlaşmasına neden olabilecek sonuçlar meydana getirir. Bilinçle kullanıldığında kitleler genelde geniş halk toplumlarının yönetimlerinde oldukça etkin bir araç olarak kullanılabilirler. Netice itibari ile, sübjektiviteye dayandıkları için benlik geliştirici yolda, saptırıcı tuzaklar içerebilme olasılıkları yüksektir. Bu yolda başarılı olmak istiyorsak, gerçeklere dayanan öngörülü plan, kısa vadeli etap

¹⁴ İhdas: Yerine konma, yerleştirme, yoktan var etme. Gerçek idraki ile değil “hadis” le Yeryüzünde yapma bir realite dışı bir “hadise” ile kavram/kelam ailesinden bir kelime.

ve basamaklarla donanmış ve onların üst üste konmalarıyla yapılmış hedef ve amaç tespitleriyle acele etmeden adım adım yürümekte fayda vardır. İlerde bu konulara tekrar değinebilir ve daha derinleşebiliriz. Şimdi istersen türbanla devam edelim, dağılmayalım,” dedim.

“Türban ya da örtünme, tesettür, hicab veya adına daha başka nerelerde neler deniyorsa ne Müslümanlıkla ne Hristiyanlıkla ne de Musevilikle ortaya çıkmış bir olgudur. Geçmiş çok eskilere, insanlığın en azından son 4500-5000 senesine dayanır. Dolayısıyla, ‘Hyer-o-glif’ kelimesinin Yunanca ‘hayır-lı yazı’- ‘hayırlı kazıntı’ demek olduğunu idrak etmeden, üç Kitabî dini, Yüce Yaradan’ın ‘yazıya sahip’ yegâne üç dini zannetme alışkanlığı edinmiş toplumun, çarpık, gerçekten uzak, bu inancının sonucunda oluşmuş, ‘genelde kabul edilen’ dinlerinin de bir ürünü değildir aslında, bu örtünme veya türban olayı...”

“Ne yani!” derken sesi biraz yükseldi Doruk’un. “Hayır kavramı ve kelimesi Müslümanlıkla gelen bir kavram değil mi?” diye sordu.

Hafifçe gülümsedim oğluma, “Bu arada, zamanla, bu çalışmanın da katkısıyla, senin ve toplumun ‘Hyeroglif’= ‘Hayırlı kazıntı’ gerçeği ile ‘Hayır’ kelimesinin ve kavramının kökeninin de Müslüman Arapçası falan değil, Pagan dediğimiz, zannettiğimiz ve öyle kategorize ettiğimiz Yunan kültürünün bir kavram/kelimesi olan *Hiere* olduğunu da idrak etmek düzeyine, gelebiliriz ümidini de taşıyorum. Bu hayırlılık kavramı ve kelimesi o zaman da başlamıyor üstelik, daha eskisi de var; insanlıkla başlamış bir ses/kavramdır dâhi diyebiliriz bu ses/kelama. Örneğin bir sonraki geriye gidiş adımı da bizi ‘Hurri’ diye bir kavim zannedilen medeniyete ve ‘Hur-Hor’ kavramına kadar da indirecek, zamanda taşıyacak.

Latince bu kelime “H”si düşmüş ve sesleri kalınlaşmış olarak ‘*Augur*’ şeklinde yazılır olmuştur. O zamanlardan itibaren, koşulların etkisiyle doğal değişimler geçirerek bugünkü haline gelen günümüz Türkçesinin yazılımlında ise, Greko Latin günlerimizden kalma ikili beraberliği ile halâ daha ‘Hayırlı Uğurlu olsun,’ şeklinde kullanılmaktadır.

“Nasıl yani baba? O dillerin Türkçe ile ilintili olduğunu mu söylüyorsun şimdi de?” diye sordu Doruk?

“Nasıl mı? Aynen dediğin gibi... bak,” dedim...

“Zannedilenin ve zannettirilmek istenenin tersine Orta Asya’dan gelmemiş dil ve kültür yaşamımı, ‘ben oradan gelmedim, oralara kültür olarak kopyalanarak, buradan Anadolu’dan gittim!’” diyerek ve bunun sınırsız delillerinden birini sunarak, “Açıkça bağırıyor lisanımız bu gibi örneklerle güncel haliyle bile,” diye ilave ettim.

“Bugün burada göreceli Batı’nın, teknoloji ile evrim göstermiş lisanlarını nasıl kendime kopyalıyorsam yani, ta eskiden beri bolca Grekçe, Latince, sonra da Fransızca ve İngilizceyi de içime almış, kullanıyor ve özümde dâhil ediyorsam, zamanında ‘en gelişmiş’ yöre, ‘ben iken’, kendimi de kültürümü de o zamanki dinimi de Türklüğümü de lisanımı da bugün Orta Asya denilen topraklarda ‘kopyalattım’ diye bangır bangır bağırarak sürdürmekteyim. Yani ‘Proto’ ‘Mroto’ değil, aslen ‘Orta Hattia’lıyım’ diyerek.

Tabii duyabilene, görebilene, duymak, görmek isteyene! Bak; Hiere’yi yani Hayır’ı Kheir, Herr, Ger vs. halleriyle yeryüzüne yayılmış olarak görüyoruz. Örneğin *German* derken aslında ‘Hayırlı adam’ diyoruz, ama tefrik ve idrakinde değiliz bugün...”

Doruk araya girdi: “Orta Hattia?”

Güneş alçalmaya başlamış, öğle yemeği vakti geçmiş, biz hâlâ konuşuyorduk. Oğluma, hadi biraz ara verelim de kıyıya çıkıp güzel bir yemek yiyelim baba-oğul deyip dümenin başına geçtim. Bu konuşma çok ilgisini çekmişti ve ara vermek istemiyordu, ısrar edince çaresiz, aşağıya üzerini değiştirmeye gitti... Yemek bitip de eve döndüğümüzde, hava da bayağı bir serinlemişti. Ben artık konuşmaya yarın devam ederiz, diye düşünürken Doruk omuzlarımdan tutup beni oturttu ve “Evet baba, Orta Hattia’da kalmıştık?” dedi. Oğlanın benden sıkılacağını sanırken, aksine o beni yormaya başlamıştı, ama bir yandan da oğlumun bu hali hoşuma gitmiyor değildi.

“Evet, önce şunu söyleyeyim o zaman, ‘Asya’ yazılı kronolojide en önce Anadolu’nun adı... Sonra da o da kopyalana kopyalana büyüyor, zamanla, doğusundaki koca kıta için kullanılmaya başlanıyor ve Anadolu’nun adı önceleri Ön Asya’ya, sonra da Küçük Asya’ya dönüşüyor.

‘Asya’ derken çıkan ses, açıkça görebileceğin gibi, ‘Hattia’ derken çıkan sesin başka harflerden oluşan bir lehçe dökümü ile yazılmış halinden farklı bir şey değil. Bugün Athena–Asena arasında ses duyum ve ses yazım karmaşası yaşayanlarda gözlediğimiz gibi.

Hattia da etimosembolik araştırmalarım göre, daha pek çok olası açılımının yanı sıra, ‘soylular ülkesi’= ‘turan-Tiran’lar ülkesi de demek.

Het- Hut- Hat bugün kulübe ya da şapka anlamları taşıyor bu kelimeler ama o tarihlerde ‘Saray’– ‘Saray Mabet’ anlamında kullanılıyor. Anadolu’da da Mısır’da da...

‘Hüda¹⁵ Evi’ ve Hüda’nın yeryüzü temsilcisi Saraylı ve Tanrı’nın yeryüzü temsilcisi Soylu Kral’ın evi gibi...

Hâlâ kullandığımız şu deyim gibi; ‘Hot Zot eden’ ve Hüda adına yöneten Hûd=Öküz=Boğa Tanrı’nın dinine mensup Tiran Hûd Öküz Oğuz Taurean–Boğaç, Turan’ın evi-Sarayı-Mabedi anlamında yani.

Sadece bu kadar da değil, zaman içinde evrimlerle başka anlamlara gelip ve başka adlar da alıyor bu *Hatti*. En başta *Ata*- sonra Romalı Antonius’un sevgilisi, Octavius’un annesi kıskanç *Attia* bizim bugünkü *Atiye*- *Asiye* Kybele’nin her yıl ölen öldürülen kocası *Attys* ya da *Aton*– *Adon* vs., gibi. Bu kavramlardan ve adlardan zaten bilmediklerini, tanımadıklarını istiyorsan çeşitli sözlüklerden ya da internetten araştırıp öğrenebilirsin.

“Anadolu” ise, MÖ 500’lerden sonra ortaya çıkan ve artık kültür deplasmanı ile o batısına “yürümüş” Atina (Hatti Ana= Soylu Ana) şehir devleti kültür ve lisanında “Doğu” anlamına gelen ve o tarihlerden sonra kopyalayarak lisanımıza aldığımız, lisanımızı döleyerek “millî bizim ’e” dönüştürdüğümüz bir kelime ‘Anatolika’.

“Tabii daha önceden de var olup orada ‘Doğu’ anlamına dönüşmüş olabilme hipotezinin de yolu açık-, ama bunun için önce Atina lisanının öncesi Anadolu ve Mezopotamya lisanlarını- lehçelerini,

¹⁵ Hüda: Tanrı Hüda’nın kökeni Hûd = Öküz Boğa Tanrı’ya kadar gider. Çatalhöyük ve öncesinde de MÖ 30.000’lerdeki Fransa mağaralarında da bu Hatti <> Hûd <> Hüda ilişkisini izleyebiliyoruz Bu üçleme ve diğer tefrik edilebilecek uzantıları bizlere pek çok ışık tutan sembolik bir araçtır.

bulup çıkarmamız gerekli: Neşili’ce, Luwi’ce, Hurri’ce, Asurca, Babilce, Akatça, Elamca, vs. Keşke bu lisanları bilenler bu bakış açısıyla elbirliği ile çalışabilseler, hep beraber çalışabilsek.

Zira Hesiodos’un *Theogonia Günler ve İşler*¹⁶ kitabının başında söylediği gibi, Anadolu’dan, Hellas anakarasına doğru yapılan göçü düşün.

Tıpkı bugün Türkiye’de köşeler tutulmuş olduğu için Almanya’ya, ya da diğer ülkelere, ama Batı’ya giden, yerleşen işçilerimiz, ya da Amerika’ya ilk giden Avrupalı çapulcular gibi. Tabii boynuzlar, bu sonradan çıkmalar, kulakları geçiyorlar, geçmişler; hep...”

“Niye batıya yürüyüşler diyorsun, doğuya yürüyüş yok mu baba?”

“Tüm insan yürüyüşleri ve kök kavramlar aynen güneş gibi doğudan batıya yürürler. İstisnası yoktur olmamıştır. Buna mukabil her yeni yürüyüşte ortaya, meydana çıkan yeni teknolojilerse batıdan doğuya kopya edilmişlerdir Bunun da istisnası yoktur. Özetle İnsan ve kök kavramlar doğudan batıya, teknoloji ve yeni buluşlar da batıdan doğuya yürürler.”

“Bunların hepsini daha tam olarak özümsemişimi söyleyemem; ama çok enteresan şeyler anlatıyorsun baba.”

Tam o sırada saat hayli geç olduğu halde, Doruk’un telefonu çaldı, yüzüne yerleşen gülümsemeye bakılırsa, arayan sevdiği biri olmalıydı, yanımdan uzaklaşıp fısır fısır konuşmaya başladı. Doğrusu bu ara bana da iyi geldi. Anlatmaktan ağzım kurumuştı,

¹⁶ *Günler ve İşler*, Hesiodos, Eskisi Hürriyet yayınları 1973, sonra Say yayınları da yayınladı, YKB’de de 2002 yılında yeni basımı yapıldı, tercümelere “İşler”i önce yazmışlar.

kalkıp iki bardak soğuk suyu ara vermeden içtim. Mutfaktan döndüğümde, Doruk kanepeye uzanmış uyumaya başlamıştı bile. Dokunmaya kıyamadım, üzerine ince bir pike örtüp ben de yatmaya gittim.

Sabah kapının ziliyle gözümü açtım. Komşumuz Gürhan Bey'in kedisi kaybolmuş, acaba pencereden bizim eve girmiş olabilir mi diye, telaşla soruyordu. Hemen içeri buyur ettim. "Durun biraz sakın olun Gürhan Bey, size bir kahve yapayım, siz içerken ben evi bir arayayım," dedim. O sırada kanepede uyuyan Doruk da kalktı, Gürhan Bey'e selam verip odasına gitti. Mutfğa girdiğimde bir de ne göreyim masanın üzerinde top gibi kıvrılmış bir tombik yatıyor. Beni görünce şöyle bir tek gözünü açtı sonra hiç tınmadan gene uyumaya devam etti. Bunun üzerine gülümseyerek salona dönüp Gürhan Bey'e haber verdim. Çok sevindi tabii, "Size minnettarım, ben onu alıp gideyim," dedi. Ben de "Eğer kahvaltı etmediyseniz buyurun birlikte edelim," dedim.

Gürhan Bey, "Çok sevinirim, teşekkür ederim. O zaman ben kedimi eve götürüp hemen geri getiriyorum."

Ben de mutfğa dönüp çay koymaya giriştim. Doruk, gözlerini ovuşturarak içeri girdi, "Kahvaltıya misafirimiz var galiba baba?" dedi. Gülümsedim. On dakika geçmemişti ki kapı çaldı. Gürhan Bey, elinde tazelik, mis gibi kokan çöreklerle kapıdaydı. Sohbet ederek güzel bir kahvaltı ettik. Doruk sonunda dayanamayıp "Baba biz ne zaman devam edeceğiz konuşmamıza," deyiverdi.

"Oğlum şimdi Gürhan Bey'i sıklamayalım, sonra bakarız," dedim. Bunun üzerine Gürhan Bey özel değilse ne konuştuğumuzu öğrenip öğrenemeyeceğini sordu. Kısaca özetledim.

“Bu konular benim de çok ilgimi çekiyor, izin verirseniz ben de dinlemek isterim,” diye lafa girdi Gürhan Bey.

Masayı toplayıp, salona geçtik, bilgisayarımı açtım yeniden ve kaldığım yerden devam ettim bu göçler ve etkileşimler, doğu batı yürüyüşlerinin neticeleri faslına...

“Özetle, bugün, ‘kabul edilmiş bilim dünyası ve literatürü,’ Müslümanlık, Hristiyanlık duygu çatışmaları nedeniyle, günümüzde, yapacak adam çıkmaması ve edilecek itiraz neticeleri ile oluşan ‘idrak’ yoksunluğundan ötürü artık ‘bilimselleşen’, Rönesans zamanının Fransız uydurmacası, Hellas anakarısından gelip de Anadolu’yu – Hattia’yı kolonize etmelerden, bahsediyor. Ama Hellas’ın ve Helenistik kültürün oluşumu ile Amerika’nın oluşumunu birbiri ile karşılıklı ilintilendirmek ve yukardaki genel kabul görmüş hatta bilimselleşmiş hipotezi çürütmek, deliller göz önüne alındığında hiç de zor değil.

Kısaca Hellas – Helen insanının değil, ama kültürünün gelip de Anadolu’yu etkilemesinden çok daha önce buradan oraya ‘insan’ gidişleri var... Ama gidenlerin ‘yeni’ bir ‘kültür’ katkısı ve evrimi yok.”

Evrim orada, ‘ilerlemelerle, yeniliklerle, yeni buluşlarla, çalışmakla’ buradan gidenlerle orda olanlar arasında oluşan füzyon neticesinde adım adım vücut buluyor ve sonrasında yayılıyor.

Bu ‘Hatti’ – ‘Turan’ tarafsız, tutucu, koruyucu kaldıkça geriliyor. Nitekim bugün geriye dönüp baktığımızda gördüğümüz gibi; Anadolu’da yapılmış en son icat ‘demir.’ Tarihi ise ta MÖ 1200’ler...

Daha sonra günümüze dek yapılmış, keşfedilmiş bir gerçek ve buna dayanarak icat edilmiş yeni bir teknik araç veya benzeri hiçbir şey yok. Bu tarihten sonrası hep göreceli Batı'dan ithal, kopya... Ama buna mukabil eski kökleşmiş 'değerler' hep korunuk...

Aynı olay, MÖ 10.000'lerden beri Anadolu'dan bugün Orta Asya dediğimiz yerlere doğru da gerçekleşiyor. Oraya giden kültür, insanlar değil. Oradan zaman içinde gelenler de burada, Anadolu'da, zaten evrim geçirerek değişmiş, hatta geçmişini dışlamış kültürün 'eskisini' tekrar tekrar geri getiriyorlar. Hatta bugün bize yaşatılmaya çalıştırılan gibi 'kültür' oralı zannederek, zannettirilerek."

Gürhan Bey, araya girdi: "Peki ya MÖ 10.000'lerden öncesi?"

"MÖ 10.000'lerin öncesinde elle tutulur, gözle görülür hemen hemen hiçbir delil yok. Anadolu ve Avrupa'nın Boğa Kültürlü, doğusundaki bugün Orta Asya dediğimiz yerlerin de Keçi Kültürlü olduğunu bilmemizi sağlayan Neanderthal döneme ait mezar buluntularından başka.

Bugün pek çok eski medeniyette olduğu gibi hipotezlerini doğrulamak isteyen kimi tarih tahripçileri, bazı medeniyetlere uyduruk tarih atamaları yapsalar da somut delil gösteremedikleri için, inananları olsa bile, kabul edilebilirlikleri yok tabii.

Atlantis, Mu, Lemurya vb. gibi olmalarına imkân olmayan batmış kıta hayalleri ya da Gobi Çölü altındaki rasyonalize edilmiş, akla uydurulmaya çalışılan hiçbir zaman var olmamış şehirler gibi."

"Baba, kelimelerle çok oynuyorsun, tespitlerin doğru olsa bile bilimsellik adına bu konu biraz rahatsız edici, şüpheyi düşürücü gibi oluyor. Neden bu yolu seçiyorsun?"